

Legende

- parcours
- alternatief
- verkorting
- start-einde
- districtsgrens
- omleiding voor fietsers

Kleurrijke graffiti onder het A12-viaduct.

Het reusachtige begraafpark Schoonselhof.

De betonnen bunker van het schijnvlieveld.

Het gloednieuwe vlinderpad in het Steytelinckpark.

Het Geitepad loodt u langs heel wat mooie Wilrijkse plekken. Onderweg passeert u tal van gebouwen en monumenten die de geschiedenis van het Geitendorp vertellen. Maar u ontdekt ook de uitgebreide en soms onverwachte groengebieden die Wilrijk telt. Laat u verrassen door de vele hoven van plaisantie, de natuurlijke Bralmonthorren maar evengoed door een historische schandpaal en zelfs een heus nepvliegveld. Het parcours van het Geitepad is in totaal 18,87 kilometer lang en kan zowel te voet als met de fiets worden afgelegd. Deze wandelkaart toont u een selectie van de voornaamste blikvangers. U kan de wandeling ook inkorten via verschillende binnenwegen. Will u meer te weten komen over de bezienswaardigheden van het Geitepad en andere historische Wilrijkse weeljes? Surf dan naar www.wilrijk.be/geitepad.

Fotografie:
Samenstelling brochure:
District Wilrijk met medewerking van
Hugo Cassauwers en Marc Barzele
Heemkunde Wilrica (www.wilrica.be)
Antwerpen en archief Kring voor

www.wilrijk.be

DISTRICT WILRIJK

Wandelen & fietsen in Wilrijk GEITEPAD

Ontdek de natuur, monumenten en geschiedenis van het Geitendorp

A Wilrijk

Nog niet uitgewandeld?

Er lopen buiten het Geitepad nog heel wat leuke wandelroutes door Wilrijk. Sommigen spitsen zich toe op het lokale erfgoed en architectuur, terwijl andere leuk zijn voor jonge gezinnen. Voor elk wat wils kortom.

Architectuurwandelingen | De heemkundekring Wilrica ontwikkelde vier wandelroutes in de buitenwijken van Wilrijk. Die voeren u langs tal van knappe gebouwen.

Op stap met WiBi | Het bezige bijtje WiBi toont kinderen hoe Wilrijk de solitaire bijen helpt. Een leuke wandeltocht voor het hele gezin langs onder meer het Steytelinckpark en het Park van Eden.

Trage wegen | Kent u al de trage wegen? Dat zijn kleine paden en doorsteeken waar geen auto's komen. Wilrijk telt heel wat van deze trage wegen, genoeg voor een fijne wandeltocht.

Landschapspark Zuidrand | Deze wandelkaart bevat 23 inspirerende wandelingen ten zuiden van Antwerpen. Drie ervan lopen over Wilrijks grondgebied.

• Meer info over alle wandelingen vindt u op www.wilrijk.be/wandelen

1. Bist

De oudste bewoning van het Wilrijks grondgebied dateert van 600 voor Christus, zo blijkt uit opgravingen in het centrum. De dorpsgemeenschap vormde zich rond de 'Biest', een drenkplaats in typisch Frankische driehoeksvorm.

1a. Districtshuis

De bouw van het Wilrijkse gemeentehuis werd voltooid in 1873. Daarvoor huurde het bestuur een herbergkamer op de Bist om er haar raads- en collegezittingen te houden. Herhaalde verbouwingen hebben het gemeentehuis/districtshuis gebracht tot zijn huidige omvang en uiterlijk. Het complex huisvest nu ook de politie, de bibliotheek en een kunst- & muziekacademie.

1b. Kaec

Centraal op de Bist bevindt zich een stenen kaec of schandpaal uit 1697. Het feit dat de schandpaal bij de bouw van de openbare pomp als bekroning werd geïntegreerd (1871-1872) bewijst het belang dat hij in het openbare leven van de gemeente heeft gehad.

1c. Pater De Deken

Wilrijk onthulde in 1904 een standbeeld van de Wilrijkse scheutist pater Constant De Deken (1852-1896). Hij werd geroemd om zijn ontdekkingsreis door Tibet en voor de pioniersrol die hij in Congo vervulde. Het beeld verhuisde bij de heraanleg van de Bist naar de kant van het domein leperman.

2. sint-Bavokerk

Een officiële akte uit 1003 wijst erop dat al veel vroeger - vermoedelijk zelfs voor 765 - in Wilrijk, ten oosten van de dorpskern aan de Biest (Bist) een kerk of kapel gelegen was, waar tienderecht (belasting) werd geïnd. In 1841 werd de huidige neogotische kerk opgericht. Het oorspronkelijke meubilair en het orgel bleven behouden in de vergrote kerk.

3. Park & kasteel steytelinck

Domein Steytelinck is een voormalig hof van plaisantie - een buitenverblijf voor begoede burgers - waarvan de eerste vermeldingen teruggaan tot begin 11de eeuw. De naam van het Steytelinckgoed komt van Joachim Steudlin of Steydlin, die in 1560 als eigenaar werd vermeld. In het begin van de 19de eeuw kreeg het park zijn huidige vorm met romantische heuvels en dalen, waterpartijen en eilandjes. In 1928 kwam het park in bezit van de gemeente Wilrijk die het openstelde voor het publiek.

4. Fort 6 & topsportschool

Fort 6 maakt deel uit van de Brialmont-fortengordel, die vanaf 1860 rondom Antwerpen werd gebouwd en de strategische en economisch belangrijke stad moest beschermen tegen een militaire invasie. Fort 6 behoort vandaag tot de Universiteit Antwerpen, campus Drie Eiken. In het fort 6 opende het stedelijk Lyceum Topsport ook een campus waar toekomstige sporttalenten zich in alle rust en comfort kunnen ontwikkelen tot olympische toppers.

5. Expo 58-wijk

De motelwijk Eden werd in 1957 gebouwd volgens een gloednieuw procédé en telde zo'n 125 woonhuizen en een ontvangstcentrum met restaurant. Ze moest onderdak bieden aan buitenlandse groepen en toeristen die de Expo '58 in Brussel wilden bezoeken.

Het project draaide op een sissert uit en men besloot de woningen aan particulieren te verkopen. Zo ontstond in 1959 een nieuwe Wilrijkse leefkern die vernoemd wordt naar haar oudere plaatsnaam Neerland.

6. Kasteel Hof ter Beke

Het domein dankt zijn naam aan de nabijheid van een beek, de Grote Struisbeek, die de zuidelijke grens ervan vormt. De oudste vermelding van het Goed ter Beke gaat terug tot 1328. Gedurende de Tweede Wereldoorlog kreeg het hof van plaisantie het fel te verduren door de Duitse bezetter, die het domein inrichtte als testplatform van vliegtuigmotoren. Kasteel en park werden hierdoor fel verminkt. In 1978 kocht de gemeente Wilrijk Hof Ter Beke en stelde ze het park open voor het publiek. Het gerestaureerde en uitgebouwde kasteel doet vandaag dienst als restaurant (Mon) en feestzaalcomplex (Salons van Edel).

7. Kasteel Klaverblad

Goed verborgen aan de rechterkant van de dreef ligt het kasteel Klaverblad. Dit neemt vandaag een vooraanstaande plaats in het kastelenpatrimonium rond Antwerpen. Het domein is het laatste hof van plaisantie in Wilrijk nog in adellijk bezit van de familie Moretus. Van oorsprong is dit domein een omwaterde schans of hoeve waar de bevolking zich in roerige tijden kon verschansen. Later werd het een hof van plaisantie. Het huidige kasteel in neo-Vlaamse renaissancestijl is gebaseerd op de Antwerpse trapgevels en gebouwd omstreeks 1904.

8. schijnvliegveld

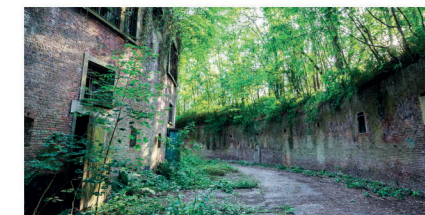
Vlak voor de Tweede Wereldoorlog werden deze weilanden ingericht als een vliegveld dat in oorlogsomstandigheden kon dienen als uitwijkmogelijkheid voor de luchtmacht. De Duitse bezetter gebruikte het echter als schijnvliegveld voor het veel belangrijker vliegveld van Deurne. Met houten nepliegtoegen, verlichtingsbakken en de bouw van dezelfde betonnen bunker als de commandobunker op Deurne, trachtte men de geallieerden om de tuin te leiden en zo een bombardement op Wilrijk uit te lokken. Zover is het nooit gekomen.

9. Klaverbladdeef

De Klaverbladdeef is aangeplant met platanen- en eikenbomen. Deze mengvorm berust op een oud gebruik waarbij rekening werd gehouden met een maximale houtopbrengst.

10. schaatsen, wielrennen, skiën en andere sporten

Sportcomplex Ter Beke herbergt enkele voetbalclubs. Vlak ernaast ligt het Wielercentrum Antwerpen: een open wielerpiste met ook ruimte voor bmx'en en skeeleren. Achter de wielerpiste bevinden zich de skihal van Aspen, die het jaar rond echte sneeuw aanbiedt, en de ijsbaan Antarctica.

11. Fort 7

Fort 7, dat ook deel uitmaakt van de Brialmontgordel, bleef haast integraal bewaard. In 1977 werd een gedeelte aangekocht door de gemeente Wilrijk die het gebied ontsloot met wandelpaden, een speelweide en een arboretum. Een ander deel van de vestinggracht werd ter beschikking gesteld aan de plaatselijke vissersclub. Het overige deel wordt als natuurreservaat beheerd door Natuurpunt Zuidrand Antwerpen, dat er regelmatig gededte bezoeken organiseert. Meer info op www.zuidrand.be.

12. Gedenksteen metzger

Gedurende de bezetting van 1940-1944 werd Fort 7 ingericht als munitiedepot voor de Luftwaffe. De commandant, majoor Wilhelm Metzger, optoepde zich tijdens zijn verblijf in Wilrijk bij de plaatselijke bevolking als een respectvol man en vriendelijke persoonlijkheid. Aan de vooravond van de bevrijding in september 1944 weigerde hij het bevel van zijn oversten om het gigantische munitiedepot in Fort 7 in de lucht te laten vliegen. Daarmee behoeft Metzger Wilrijk voor een enorme ramp.